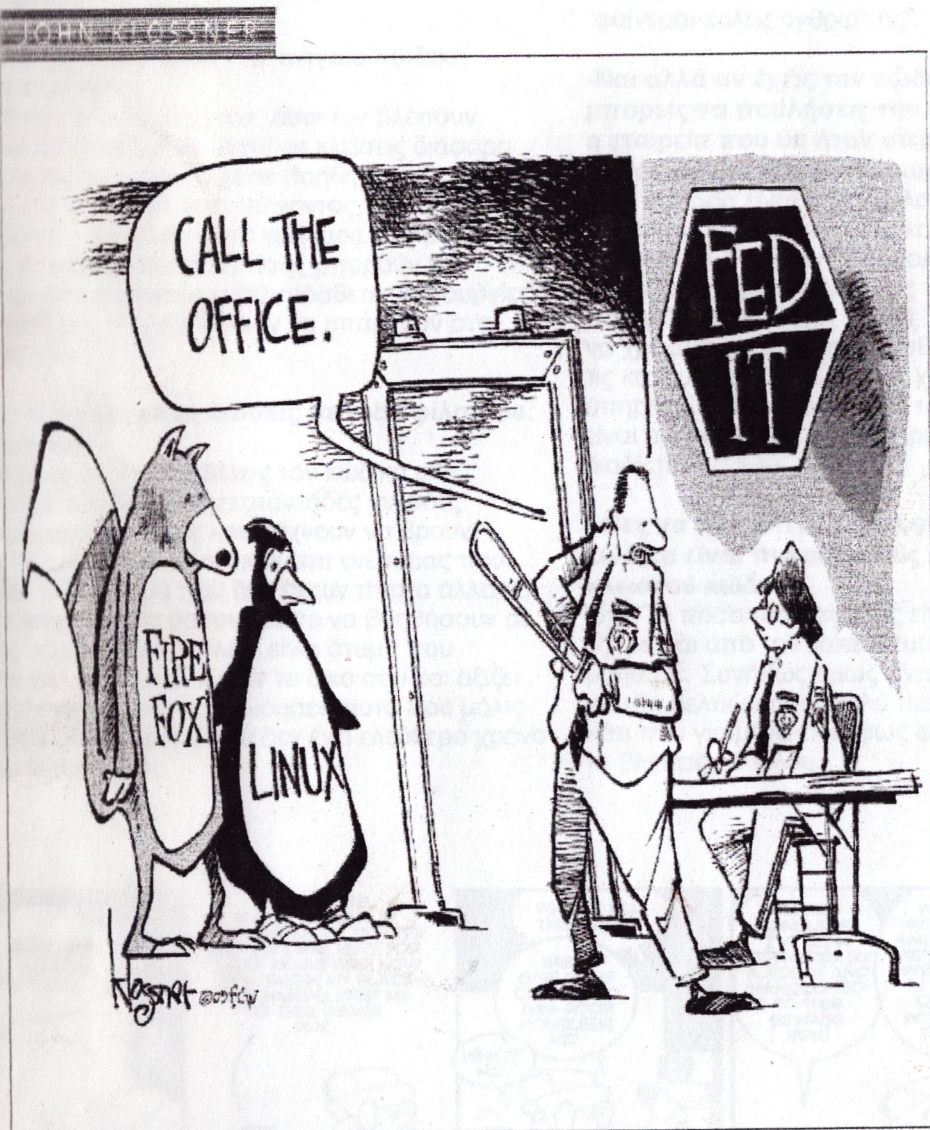
Ελεύθερο Λογισμικό

www.atcyprus.org

Ανοικτό Λογισμικό... εν συντομία

Γράφει **Βελώνης Πέτρος**

Μια σύντομη περιγραφή για το ελεύθερο λογισμικό σε στυλ ερωτήσεων-απαντήσεων.

- Open τί;
Open source, δηλαδή ανοικτός πηγαίος κώδικας.

- Κώδικας σαν και αυτόν που θέλουμε για την κάρτα ανάληψης ή το password;
Όχι, αυτό που λέτε είναι ο κωδικός ασφαλείας. Κώδικας είναι το πρόγραμμα που έφτιαξε ο προγραμματιστής σε μια γλώσσα προγραμματισμού.

- Και τι είναι το ανοικτός πηγαίος κώδικας; Υπάρχει και κλειστός;
Ναι, υπάρχει και κλειστός πηγαίος κώδικας. Κλειστός σημαίνει ότι ο προγραμματιστής κρατάει τα πάντα για τον εαυτό του και δεν το δείχνει σε άλλους. Ανοικτός πηγαίος κώδικας σημαίνει ότι ο προγραμματιστής τον δείχνει σε όλους.

-Τί θες να πεις; Όταν έχεις τον πηγαίο κώδικα ανοικτό τι κερδίζεις;
Κερδίζεις πάρα πολλά. Πρώτον, όσοι τον βλέπουν μπορούν να σε βοηθήσουν ώστε να κλείσεις διάφορα κενά ασφαλείας που έχεις. Θα σε βοηθήσουν γράφοντας αυτοί κώδικα και στέλνοντας τον σε εσένα. Έτσι μπορείς να βελτιώσεις πιο γρήγορα το πρόγραμμα σου χωρίς να κάνεις τίποτα. Επίσης μπορούν να γράψουν κώδικα για κάποιες επιπρόσθετες λειτουργίες που τους ενδιαφέρουν και θέλουν να υπάρχουν στο πρόγραμμα σου.

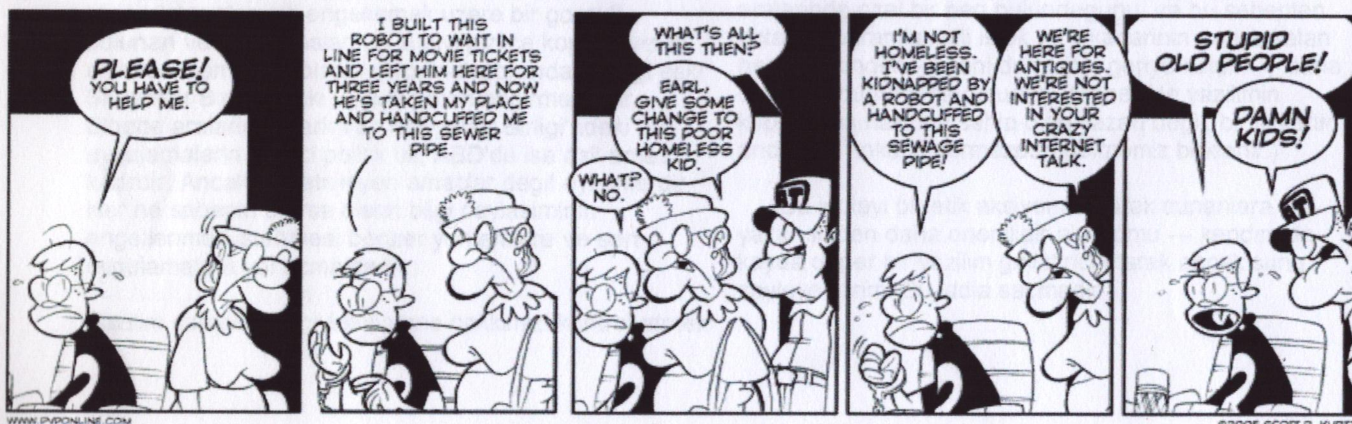
-Ε, αυτό γίνεται και αν το δώσεις σε έναν φίλο σου. Ποια η διαφορά;
Η διαφορά είναι ότι όταν εκθέτεις τον κώδικα στο Διαδίκτυο τότε τον βλέπουν εκατοντάδες χιλιάδες άτομα. Άλλοι είναι φοιτητές και ψάχνουν να βρουν τρόπο για να ξοδέψουν τα αποθέματα ενέργειας που έχουν, άλλοι είναι άτομα που δεν έχουν τίποτα άλλο να κάνουν και ψάχνουν να βρουν τρόπο να βοηθήσουν με τις γνώσεις που έχουν και άλλοι είναι άτομα που χρειάζονται ένα πρόγραμμα σαν το δικό σου και αξίζει να σε βοηθήσουν για να προχωρήσεις αυτό που μόλις έφτιαξες. Εξάλλου, ο φίλος σου δεν έχει ελεύθερο χρόνο παραπάνω από εσένα.

-Ναι αλλά αν το έχεις εκτεθειμένο στο Διαδίκτυο τότε μπορεί να στο αντιγράψει κάποιος και να το πουλήσει για δικό του.
Η αλήθεια είναι ότι έχει δικαίωμα να το κάνει αυτό αφήνοντας όμως το όνομα σου επάνω. Σκέψου όμως ότι και εσύ κάνεις το ίδιο. Όσοι ξέρουν από ανοικτό λογισμικό όταν θέλουν να φτιάξουν μια εφαρμογή πρώτα ψάχνουν αν υπάρχει (πάντα υπάρχει) κάτι παρόμοιο στο διαδίκτυο και αυτό που υπάρχει το παίρνουν και το προσαρμόζουν (customize) στις ανάγκες τους. Αφού σε βοηθάνε γιατί να μην βοηθήσεις;

-Ναι αλλά αν ο κώδικας είναι κλειστός τότε είσαι πιο ασφαλής.
Λάθος, γιατί γίνεσαι στόχος. Όταν έχεις φτιάξει εφαρμογή με κλειστό κώδικα τότε οι διάφοροι hackers αισθάνονται ότι τους πουλάς μαγκιά και ροκανίζουν την εφαρμογή σου για να ανακαλύψουν κενά ασφαλείας. Αν όμως έχεις τον κώδικα ανοικτό τότε είναι ντροπή να ψάξουν για κενά ασφαλείας αφού "ουδέν κρυπτόν υπό τον ήλιον". Έτσι κοιτάνε να σε βοηθήσουνε αφού "φαίνεσαι καλός άνθρωπος".

-Ναι αλλά αν έχεις τον κώδικα ανοικτό τότε δεν θα μπορείς να πουλήσεις την εφαρμογή. Θα τον πάρει η εταιρεία που θα ήταν υποψήφιος αγοραστής και θα τον χρησιμοποιήσει χωρίς να σε χρειαστεί.
Αν η εταιρεία είναι εταιρεία λογισμικού τότε γίνεται αυτό. Αλλά κανένας δεν πουλάει λογισμικό σε εταιρεία λογισμικού. Είναι λίγο δύσκολο για μια εμπορική εταιρεία να έχει υπαλλήλους προγραμματιστές και να σε παρακάμψουν. Εκτός αυτού, η εφαρμογή σου μπορεί να χρειάζεται και κάποιες ρυθμίσεις που δεν ξέρουν να τις κάνουν οπότε θα πάρεις χρήματα για παροχή υπηρεσιών. Ή αυτό που θα τους πουλήσεις μπορεί να είναι μια επέκταση από εφαρμογή που εσύ βρήκες στο διαδίκτυο.

- Θες να πεις ότι όλες οι εφαρμογές ανοικτού κώδικα είναι πιο ασφαλείς από τις εφαρμογές κλειστού κώδικα;
Όχι. Το πόσο πιο ασφαλής είναι μια εφαρμογή εξαρτάται από τον κατασκευαστή και αυτούς που βοηθάνε. Συνήθως όμως είναι πολύ πιο ασφαλής επειδή βελτιώνονται πολύ πιο γρήγορα. Μην ξεχνάς ότι κάτι που για μένα είναι φως φανάρι, εσύ μπορεί να μην το βλέπεις καθόλου.

Yazilimin Neden Sahibi Olmamalidir?

Yazan: **Richard Stallman**

Sayisal bilgi teknolojisi, bilginin guncellenmesini ve kopyalanmasini kolaylastirarak insanliga katkida bulunmaktadir. Bilgisayarlar bu islemleri hepimiz icin daha kolay hale getirmeyi vaad etmektedirler.

Bu kolaylastirma, herkes tarafindan istenmemektedir. Telif haklari sistemi bilgisayar yazilimlarinin birer "sahibi" olmasini getirmekte, ve bu 'sahipler'in cogu, ilgili yazilimlarin potansiyel faydalarini kamu ile paylasmak istememektedirler. Kullandigimiz yazilimlarin yalnizca kendileri tarafindan kopyalanabilir ve degistirilebilir olmasini istemektedirler.

Telif haklari sistemi matbaa ile eszamanli gelismistir --- yani kopyalamaya seri uretimi getiren teknoloji ile. Telif haklari sistemi bu teknoloji ile uyum icindeydi cunku burada soz konusu olan sadece seri ve yuksek hacimli uretim yapabilecek kopyalayicilarin kisitlanmasiydi. Bu sistem, kitap okurlarinin ozgurlugunu kisitlamiyordu. Baski makinasina sahip olmayan siradan bir okur, kitabini ancak kalem ve murekkep kullanarak kopyalabilirdi ve bunun icin cok az okur suclanmisti.

Sayisal teknoloji matbaaya gore cok daha esnektir: bilgi bir kez sayisal hale sokulduktan sonra kolayca kopyalanarak baskalari ile paylasilabilir. Iste tam da bu esneklik telif haklari sistemi ile uyumsuzluga yol acar. Gunumuzde yazilim telif haklarinin uygulanmasi icin giderek artan siddette tedbirlerin alinmasina da bu uyumsuzluk yol acmaktadir. Yazilim Yayincilari Birligi'nin (Software Publishers Association - SPA) su dort uygulamasina bakalim:

* Arkadasiniza yardim etme amaciyla dahi olsa yazilim sahiplerine itaat etmemenin yanlis oldugunu vurgulayan yogun propaganda.

Is ya da okul arkadaslarini gizlice sikayet edecek ispiyoncularla isbirligine gidilmesi.

Isyerlerine ve okullara (genellikle polis yardimi ile) yapilan baskinlar ve insanlardan kanun disi kopyalama yapmadiklarina dair kanit istenmesi.

MIT'den David LaMacchia gibi kisilerin, birakin yazilim kopyalamayi (herhangi bir sey kopyaladigi yoktu), sadece kopyalama cihazlarini acikta birakmalari ve bunlarin kullanimini sansurlemedikleri gerekceleri ile resmen suclanmalari (ABD devleti tarafindan, SPA'nin talebi uzerine).

Bu uygulamalar, her kopyalama makinasinin basinda izinsiz kopyalamayi engellemek uzere bir gorevli bulunan ve vatandaslarinin bilgiyi gizlice kopyalayip el altindan 'samizdat' olarak dagitmak zorunda kaldigi eski Sovyetler Birligi'ndeki uygulamalari andirmaktadir. Elbette aralarinda fark var: Sovyetler Birligi'ndeki bu uygulamalarin amaci politik idi, ABD'de ise asil amac kA¢rdir. Ancak bizi etkileyen amaclar degil eylemlerdir. Her ne sebeple olursa olsun bilgi paylasiminin engellenmek istenmesi benzer yontemlere ve sert uygulamalara yol acmaktadir.

Yazilim sahipleri bilgiyi kullanma hakkimizi kontrol etmek icin pek cok metod kullanmaktadir:

* Terim karmasasi yaratmak Sahipler, 'korsanlik' ve 'hirsizlik' gibi kotu cagrisimli sozcuklerin yani sira 'fikri mulkiyet' ve 'zarar' gibi hukuki terimleri kullanarak kamuoyuna belirli bir dusunce seklini dayatmaya calismaktadirlar --- programlar ile fiziksel nesnelerin mukayese edilebilir oldugu fikri.

Fiziksel nesnelerin mulkiyetine dair fikir ve icgudulerimiz, bu nesnelerin sahibinin elinden alinmalarinin dogru bir sey olup olmadigi uzerine kuruludur. Bir seyin kopyalanmasina birebir uygulanamaz. Yine de yazilim sahipleri birebir ayni mulkiyet kavramlarini uygulamamizi istemektedirler.

* Abartma

Sahipler, kullanicilar programlari izinsiz olarak kopyaladiklarinda 'zarar' gorduklerini veya 'ekonomik kayba' ugradiklarini belirtmektedirler. Ancak kopyalama yazilim sahibi uzerinde dogrudan bir etkiye yol acmaz ve kimseye zarar vermez. Yazilim sahibi, ancak yazilim icin para odeyecek bir kullanici bunun yerine kopyalamayi tercih ederse bir kayba ugrayabilir.

Biraz dusunursek goruruz ki cogu kisi kopyaladigi seyi para karsiligi satin alacak degildir. Buna ragmen yazilim sahipleri sanki herkes bir kopyayi satin alacakmis gibi 'kayip'larini hesaplarlar. Buna en nazik ifade ile abartmak denir.

* Kanun

Yazilim sahipleri sik sik kanunlarin mevcut durumundan ve bizi tehdit etmek icin kullanabilecekleri cezalardan bahsederler. Bu yaklasim, icinde gunumuz yasalarinin sorgulanamaz bir ahlak ogretisi oldugu dusuncesini barindirir --- ayni zamanda da soz konusu cezalari (hic kimsenin varliklarindan sorumlu olmadigi) doga yasalari olarak kabul etmemiz beklenir.

Bu ikna etme yontemi elestirel dusunceye fazla dayanamaz, alisilmis dusunsel pratikleri kuvvetlendirmeye yoneliktir.

Kanunlarin hakli/haksiz ayrimi getirmedigi asikardir. Her Amerikali hatirlamalidir ki 40 yil once pek cok eyalette bir zencinin otobusun on kisminda oturmasi kanunen yasak idi ancak bunun hakli oldugunu ancak irkcilar iddia edebilir.

* Dogal haklar

Yazilimcilar genellikle yazdiklari programlar ile aralarinda ozel bir bag bulundugunu, ve bu sebepten dolayi programla ilgili istek ve cikarlarinin geriye kalan herkesinkinden --- yani dunyanin geriye kalani --- daha onemli oldugunu savunurlar. (Genellikle yazilimin kopyalama hakkina sahip olan yazari degil, bir sirkettir, ancak bu noktayi gormezden gelmemiz beklenir.)

Bu iddiayi bir etik aksiyomu olarak sunanlara --- yazar sizden daha onemlidir aksiyomu --- kendim de kayda deger bir yazilim gelistirici olarak ancak sunu soyleyebilirim: Bu iddia sacmadir.

Ancak insanlar bu dogal haklara dair iddialari iki sebepten oturu mantikli bulmaya egilimlidir.

Birinci sebep fiziksel nesnelere benzetme egilimidir. Ben spagetti pisirdigimde bunu bir baskasi yerse itiraz ederim cunku oyle bir durumda ben yiyemem. Karsimdakinin eylemi ona fayda sagladigi olcude bana zarar verir; icimizden sadece biri spagetti yiyebilir, o halde soru sudur: kim? Aramizdaki en kucuk bir ayrim dahi etik dengenin degismesini getirir.

Yukaridaki durumdan farkli olarak benim yazdigim bir programi calistirmaniz'ya da degistirmeniz sizi dogrudan etkilerken beni ancak dolayli yoldan etkiler.

Bir arkadasiniza bir kopya verip vermemeniz benden cok sizi ve arkadasinizi ilgilendirir. Size bunlari yapmamanizi dikte edecek guce sahip olmamaliyim. Hic kimse olmamali.

Ikinci sebep ise yazarlarin dogal haklari olmasi gerektigi kuraminin, toplumumuzun kabul edilmis ve sorgulanamaz bir gelenegi olarak insanlara anlatilmis olmasidir.

Tarihi acidan bakarsak tam tersi durumun soz konusu oldugunu goruruz. ABD Anayasasi olusturulurken yazarlarin dogal haklara sahip olduklari fikri one surulmus fakat kesin ve net sekilde reddedilmisti. Iste bundan oturu ABD Anayasasi telif haklari sistemine 'izin verir' ancak bunu 'sart kosmaz'. Telif hakkinin gecici olmak zorunda oldugunun belirtilmesinin sebebi de zaten budur. Yine ABD Anayasa'sinda telif hakkinin amacinin yazari odullendirmek degil, gelismeyi tesvik etmek oldugu belirtilmistir. Telif hakki kismen yazari ve daha fazla da yayincilari odullendirir ancak bu odullendirmenin amaci davranis degisikligini saglamaktir.

Toplumumuzun asil gelenegi telif hakkinin kamunun dogal haklarina tecavuz ettigi yonundedir ve telif hakkina ancak uzun vadeli kamu yarari yuzunden izin verilmektedir.

* Ekonomi

Yazilimlarin sahipli olmasi gerektigi iddiasi ile ilgili olarak one surulen son arguman ancak bu sekilde daha cok yazilim uretmenin mumkun olacagi dusuncesidir.

Digerlerine kiyasla bu arguman biraz daha mantikli bir yaklasim gibi durmaktadir. Gecerli bir hedefe yoneliktir: yazilim kullanicilarini tatmin etmek. Insanlarin bir seyi uretmelerinin karsiligini iyi bir sekilde almalari halinde o seyden daha cok urettikleri empirik olarak gozlemlenebilir.

Ancak ekonomik argumanin bir kusuru vardir: farkin sadece ne kadar para odendigi ile ilgili oldugu varsayimina dayanir. Bu varsayima gore bizim istedigimiz 'yazilim uretimi'dir, yazilimin sahibi olsun ya da olmasin.

Insanlar bu varsayimi oldugu gibi kabul ederler cunku fiziksel nesnelere dair deneyimlerimizle uyumludur. Bir sandvici ele alalim. Esdeger bir sandvici bedava ya da fiyatini odeyerek alabilirsiniz. Eger boyle ise iki eylem arasindaki tek fark odediginiz paradir. Satin almak zorunda olmaniz ya da olmamaniz sandvicin tadini, besleyici degerini degistirmez ve her halukarda o sandvici sadece bir kez yiyebilirsiniz. Sandivici bir sahipten satin alip almamaniz bu eylemin ardindan cebinizde kalan para disinda baska hicbir seyi dogrudan etkileyemez.

Bu dusunce her fiziksel nesne icin gecerlidir --- bir sahibinin olup olmamasi onun 'ne oldugunu' dogrudan etkilemez ya da onu aldiktan sonra onunla ne yapacaginizi.

Ancak eger bir programin sahibi varsa bu onun ne oldugunu ve onu satin alirsaniz onunla ne yapacaginizi etkiler. Buradaki fark sadece para farki degildir. Yazilimlarin sahiplerinin bulunmasi sistemi, bu sahiplerin bir sey uretmesini saglar ancak uretilen sey toplumun ihtiyac duydugu sey degildir. Bu da hepimizi etkileyen korkunc bir etik kirlilige yol acar.

Toplumun neye ihtiyaci vardir? Vatandaslarinin sorunsuzca erisebilecegi bilgiye ihtiyaci vardir --- ornegin insanlarin sadece calistirabilecekleri degil ayni zamanda okuyabilecekleri, duzeltebilecekleri, gelistirebilecekleri programlar. Ancak yazilim sahiplerinin sundugu, genellikle inceleyemeyecegimiz ya da degistiremeyecegimiz bir kara kutudan ibarettir.

Toplumun ayni zamanda ozgurluge ihtiyaci vardir. Bir programin bir sahibi oldugunda insanlar hayatlarinin bir bolumu uzerindeki kontrolu kaybetmis olurlar.

Tum bunlarin otesinde toplumun ihtiyaci olan sey vatandaslar arasindaki gonullu isbirligi ruhunun pekistirilmesidir. Yazilim sahipleri, bizler komsularimiza dogal olarak yardim ederken bu yaptigimiz seyin 'korsanlik' oldugunu soylediklerinde toplumumuzun ruhunu kirletmis olurlar.

Bu yuzden ozgur yazilimdan bahsederken kast ettigimiz ozgurluk kavramidir; fiyat kavrami degil.

Sahiplerin one surdugu ekonomik arguman hatalidir ancak ekonomi meselesi gercek bir meseledir. Bazi insanlar sirf isin zevkinden ve getirecegi ruhsal tatmin, sohret gibi seylerden oturu faydali yazilimlari gelistirirler ancak bu insanlarin gelistirdiklerinin otesinde yazilimlari istiyorsak para bulmamiz gerektigi dogrudur.

10 yildir ozgur yazilim gelistiricileri para bulmak icin bazi yontemleri denemis ve kismen basarili olmuslardir. Kimsenin cok zengin olmasi sart degildir. Ortalama bir Amerikan ailesinin geliri yillik olarak yaklasik 35.000$'dir ve bu miktarin programlamadan cok daha zevksiz isler icin bile yeterli motivasyonu sagladigi gorulmustur.

Yillar boyunca, ta ki bir fellowship bunu gereksiz kilana dek, gelistirmis oldugum ozgur yazilimlara talebe yonelik ozellestirmeler yaparak hayatimi kazandim. Ekledigim her ozellik surec icinde standart surume de eklendi ve boylece kamuoyuna sunuldu. Bireysel olarak oncelikli oldugunu dusundugum ozellikleri bir an once gelistirmem yerine kendi ihtiyaclari icin gerekli olan ozellikleri gelistirmem icin musterilerim bana para odediler.

Vergiden muaf, ozgur yazilimlarin gelistirilmesine adanmis ve kamu yararina calisan Free Software Foundation (FSF), GNU CD-ROM'lari, T-shirt'leri, belgeleri, ve luks dagitimlar satarak para kazanmaktadir, (bunlarin hepsine kullanicilar para odemeden de erisebilir, bunlari kopyalayabilir ya da degistirebilirler); ayrica bagislar da soz konusudur. Bunyesinde bes programci calismakta ve uc calisan da posta siparisleri ile ilgilenmektedir.

Bazi ozgur yazilim gelistiricileri teknik destek hizmeti satarak para kazanmaktadir. 50 kisiyi istihdam eden Cygnus Support [bu yazi yazildigi esnada], yaptigi hesaplara dayanarak personelinin vaktinin %15'inin ozgur yazilim gelistirmeye gittigini belirtmektedir --- bir yazilim firmasi icin kayda deger bir oran.

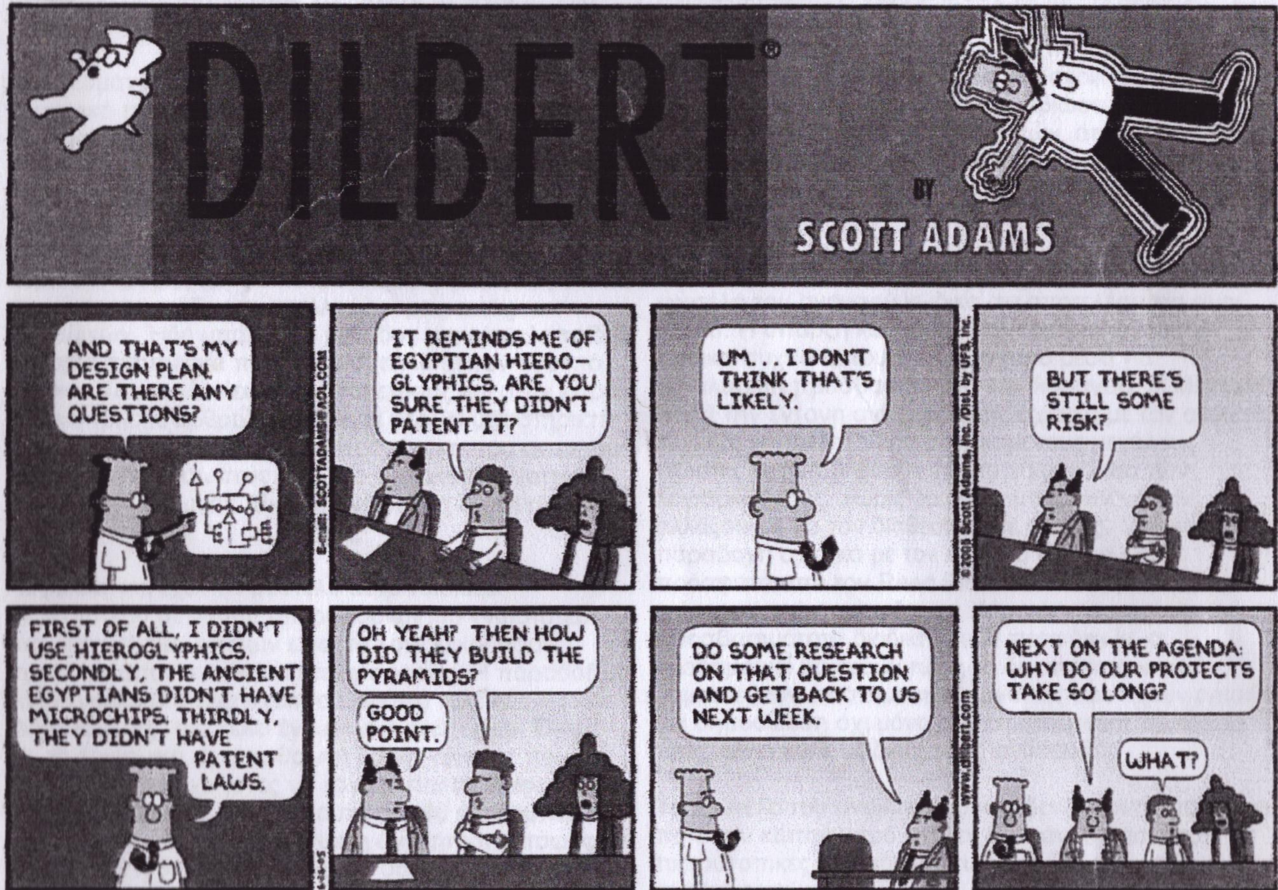
Aralarinda Intel, Motorola, Texas Instruments ve Analog Devices'inda bulundugu bazi sirketler bir araya gelerek C dili icin ozgur GNU derleyicisinin gelistirilmesi amaci ile finansal destek vermislerdir. Bu arada Ada dili icin GNU derleyicisi ABD Hava Kuvvetleri tarafindan parasal olarak desteklenmektedir cunku bu kurum kaliteli bir derleyiciye sahip olmanin en dusuk maliyetli yolu olarak bunu gormektedir. [Hava Kuvvetleri parasal destegi bir sure once bitmistir, su anda GNU Ada derleyicisi calismaktadir ve bununla ilgili bakim ve gelistirmeler ticari olarak desteklenmektedir.]

Bunlar kucuk orneklerdir, ozgur yazilim hareketi henuz yolun basindadir. Ancak ABD'deki dinleyici tarafindan desteklenen radyo orneginde de goruldugu gibi kullanicilari para odemeye zorlamadan da buyuk eylemleri basarmak mumkundur.

Gunumuzde yasayan bir bilgisayar kullanicisi olarak belli bir sirkete ait bir program kullaniyor olabilirsiniz. Eger arkadasiniz sizden bir kopya isterse onu reddetmek dogru olmaz. Isbirligi telif hakkindan daha onemlidir. Ancak yeralti olarak da tabir edebilecegimiz gizli kapakli isbirligi iyi bir topluma yol acmaz. Kisi hayati durustce, acik bir sekilde ve gururla yasamalidir; bu da sahipli yazilimlara 'Hayir' demekle olur.

Yazilim kullanan diger insanlarla acik acik ve ozgur sekilde isbirligine gitmeyi hak ediyorsunuz. Yazilimin nasil calistigini ogrenmeyi hak ediyorsunuz ve ogrencilere bu bilgiyi ogretmeyi hak ediyorsunuz. Yazilim bozulursa takdir ettiginiz bir programciyi kiralayip onu duzeltebilmeyi hak ediyorsunuz.

Ozgur yazilimi hak ediyorsunuz.

Πέρα από τον καπιταλισμό;

10 Ιουνίου 2004 **The Economist** έντυπη έκδοση

Το γεγονός ότι ο «ανοικτός κώδικας» είναι ένας καλός τρόπος δημιουργίας λογισμικού είναι αναμφισβήτητο. Για όσους δεν γνωρίζουν τον όρο, το μοντέλο ανοικτού κώδικα επιτρέπει τη συνεργασία πολλών ανθρώπων με σκοπό την ανάπτυξη λογισμικών, καθιστώντας τις βασικές οδηγίες προγραμματισμού, ή αλλιώς τον πηγαίο κώδικα, προσβάσιμο για όλους, συνήθως δημοσιεύοντάς τον στο διαδίκτυο. Στη συνέχεια, το πρόγραμμα που δημιουργείται είναι και αυτό προσβάσιμο σε όλους: το λογισμικό ανοικτού κώδικα είναι κοινόχρηστο και δεν πωλείται. Οι πωλητές εμπορικών λογισμικών, αντίθετα, έχουν την τάση να προστατεύουν τον πηγαίο κώδικά τους, γιατί μόνο με το να τον διατηρήσουν κρυφό μπορούν να διατηρήσουν τη δυνατότητα να πουλούν τα προϊόντα τους.

Το πιο γνωστό παράδειγμα λογισμικού ανοικτού κώδικα είναι το Linux, ένα λειτουργικό σύστημα που συντηρείται από εθελοντές από όλον τον κόσμο, λειτουργεί παντού, από ρολόγια χειρός έως επεξεργαστές και τελευταία χρησιμοποιείται από έναν από τους πέντε παγκόσμιους κεντρικούς υπολογιστές. Άλλες περιπτώσεις όπου χρησιμοποιείται με επιτυχία ο ανοικτός κώδικας είναι το Apache, ένα λογισμικό που χρησιμοποιείται από τα δύο τρίτα των παγκόσμιων εξυπηρετητών του παγκόσμιου ιστού, το Sendmail, ένα πρόγραμμα προώθησης των περισσότερων e-mail στον κόσμο και το MySQL, ένα πρόγραμμα βάσης δεδομένων.

Οι υπέρμαχοι του ανοικτού κώδικα υποστηρίζουν ότι το λογισμικό που δημιουργείται είναι ασφαλές, αξιόπιστο και ασφαλώς φθηνό. Όλα αυτά αληθεύουν, παρά το γεγονός ότι οι πολέμιοι του ανοικτού κώδικα – μεταξύ των οποίων βασικός πολέμιος είναι η Microsoft, η μεγαλύτερη εταιρεία λογισμικών στον κόσμο – προσπαθούν να τα διαψεύσουν. Πλέον, όλο και περισσότερος κόσμος επιθυμεί να εφαρμόσει το μοντέλο του ανοικτού κώδικα σε πολλούς τομείς εκτός των λογισμικών. Ήδη υπάρχουν μέθοδοι, μια εγκυκλοπαίδεια και πανεπιστημιακά περιοδικά σχετικά με τον ανοικτό κώδικα. Το μοντέλο εφαρμόζεται επίσης και στην ιατρική έρευνα (βλέπε άρθρο). Ορισμένοι θερμοί υποστηρικτές του ισχυρίζονται επίσης ότι η προσέγγιση του ανοικτού κώδικα αντιπροσωπεύει ένα νέο, μετακαπιταλιστικό μοντέλο παραγωγής. Έχει άραγε όρια η δύναμη του ανοικτού κώδικα;

Ασφαλώς και έχει. Το μοντέλο αυτό ταιριάζει περισσότερο σε αγαθά πληροφοριών, το γνωστότερο παράδειγμα των οποίων είναι το λογισμικό, αφού πρόκειται αποκλειστικά για πληροφορίες. Η παραδόξως καλή εγκυκλοπαίδεια ανοικτού κώδικα (βλέπε Wikipedia.org) αποτελεί ένα άλλο παράδειγμα. Όπως και τα λογισμικά, έχει αρθρωτή δομή, γεγονός που επιτρέπει στους χρήστες να εργάζονται σε διαφορετικά μέρη. Τα φάρμακα είναι και αυτά αγαθά εμπλουτισμένα με πληροφορίες και, επομένως η αναζήτηση υποψήφιων μορίων και η διεξαγωγή κλινικών δοκιμών μπορεί να γίνεται βάσει της κατανεμημένης συνεργασίας τύπου ανοικτού κώδικα. Μέχρι εδώ, καλά.

Όμως, η κατασκευή, για παράδειγμα, ενός αυτοκινήτου ανοικτού κώδικα είναι αρκετά πιο προβληματική, καθώς οι πληροφορίες (που έχουν τη μορφή σχεδιασμού και προδιαγραφών) αποτελούν ένα στοιχείο μικρότερης σημασίας: εξακολουθεί να υπάρχει το κόστος των υλικών και της κατασκευής. Έως ότου κάποιος επινοήσει έναν «παγκόσμιο αντιγραφέα» ικανό να συνθέτει οποιοδήποτε αντικείμενο μέσω λογισμικού, είναι δύσκολο να καταφέρουμε να εφαρμόσουμε το μοντέλο του ανοικτού κώδικα στα έτοιμα προϊόντα.

Το μοντέλο αυτό έχει και άλλους περιορισμούς. Δεν είναι σαφές, για παράδειγμα, ότι το μοντέλο του ανοικτού κώδικα είναι πρωτότυπο, καθώς τα περισσότερα λογισμικά ανοικτού κώδικα αντιγράφουν τα υπάρχοντα εμπορικά προϊόντα. Επίσης, η τάση για λογισμικά ανοικτού κώδικα έχει δημιουργηθεί από την επιθυμία καθαίρεσης των ιδιοκτησιακών μοντέλων λογισμικού της Microsoft. Αυτός ο κοινός στόχος ευαισθητοποιεί περισσότερο τους υποστηρικτές του να ενώσουν τις προσπάθειές τους, γεγονός το οποίο δεν ισχύει απαραίτητα σε άλλους τομείς.

Μια δύναμη για το κοινό συμφέρον

Ο ανοικτός κώδικας είναι ένα νέο μετακαπιταλιστικό οικονομικό μοντέλο; Πράγματι, ο ανοικτός κώδικας αντλεί στοιχεία από τον καπιταλισμό. Η IBM, για παράδειγμα, πληρώνει έναν μεγάλο αριθμό προγραμματιστών, οι οποίοι εργάζονται πάνω στο Linux, τόσο για το κοινό καλό όσο και για λόγους στρατηγικής ανταγωνισμού κατά της Microsoft. Επίσης, πολλοί άνθρωποι συμμετέχουν σε προγράμματα ανοικτού κώδικα με την έγκριση (και τους πόρους) των εργοδοτών τους, είτε πρόκειται για πανεπιστήμια είτε για εταιρείες. Τέλος, η προσέγγιση του ανοικτού κώδικα ίσως αποδειχτεί ότι μπορεί να συμβιώσει με τον καπιταλισμό. Εταιρείες υπολογιστών, όπως η Novell, η Sun και η Apple, αναπτύσσουν υβριδικά μοντέλα, στα οποία διαθέτουν ελεύθερα μέρη από ορισμένα προϊόντα τους.

Ακόμα και στην περίπτωση που δεν υιοθετείται το μοντέλο του ανοικτού κώδικα, τα αποτελέσματα είναι θετικά. Η ύπαρξη και μόνο εναλλακτικών ανοικτού κώδικα συχνά λειτουργεί ως ισχυρό μέσο για μεγαλύτερη προσβασιμότητα και διαφάνεια. Η Microsoft, παρά την έντονη αντίδρασή της σχετικά με τον ανοικτό κώδικα, επιτρέπει τώρα σε ορισμένους μεγάλους πελάτες της να βλέπουν τον πηγαίο κώδικα των λογισμικών της, χωρίς όμως να μπορούν να τον αλλάξουν ή να τον διαθέσουν σε άλλους. Μια παρόμοια παραδοχή σχετικά με τον ανοικτό κώδικα έγινε πρόσφατα από τον Reed Elsevier, εκδότη επιστημονικών περιοδικών. Χάρη στις συγκρίσεις με την προσβασιμότητα διαδικτυακών περιοδικών, οι ακαδημαϊκοί θα έχουν τώρα τη δυνατότητα να δημοσιεύουν επιστημονικές εργασίες που έχουν εγκριθεί για δημοσίευση όχι μόνο στα επιστημονικά περιοδικά τους, αλλά και στις δικές τους ιστοσελίδες.

Το μοντέλο του ανοικτού κώδικα δεν θα αντικαταστήσει ποτέ τον καπιταλισμό και δεν θα ικανοποιήσει ποτέ τις πιο ουτοπικές προσδοκίες των πιο θερμών υποστηρικτών του. Ωστόσο, η συνεργασία με τη βοήθεια της τεχνολογίας μεταξύ μεγάλων ομάδων ανθρώπων που δουλεύουν αφιλοκερδώς για ένα κοινό σκοπό, είτε αυτό λέγεται 'ανοικτός κώδικας' είτε αλλιώς, μπορεί να αποτελέσει μια ισχυρή δύναμη για το κοινό συμφέρον και θα πρέπει να είναι ευπρόσδεκτη.

The Open Source Definition

Introduction

Open source doesn't just mean access to the source code. The distribution terms of open-source software must comply with the following criteria:

1. Free Redistribution

The license shall not restrict any party from selling or giving away the software as a component of an aggregate software distribution containing programs from several different sources. The license shall not require a royalty or other fee for such sale.

> ***Rationale:*** *By constraining the license to require free redistribution, we eliminate the temptation to throw away many long-term gains in order to make a few short-term sales dollars. If we didn't do this, there would be lots of pressure for cooperators to defect.*

2. Source Code

The program must include source code, and must allow distribution in source code as well as compiled form. Where some form of a product is not distributed with source code, there must be a well-publicized means of obtaining the source code for no more than a reasonable reproduction cost–preferably, downloading via the Internet without charge. The source code must be the preferred form in which a programmer would modify the program. Deliberately obfuscated source code is not allowed. Intermediate forms such as the output of a preprocessor or translator are not allowed.

> ***Rationale:*** *We require access to un-obfuscated source code because you can't evolve programs without modifying them. Since our purpose is to make evolution easy, we require that modification be made easy.*

3. Derived Works

The license must allow modifications and derived works, and must allow them to be distributed under the same terms as the license of the original software.

> ***Rationale:*** *The mere ability to read source isn't enough to support independent peer review and rapid evolutionary selection. For rapid evolution to happen, people need to be able to experiment with and redistribute modifications.*

4. Integrity of The Author's Source Code

The license may restrict source-code from being distributed in modified form only if the license allows the distribution of "patch files" with the source code for the purpose of modifying the program at build time. The license must explicitly permit distribution of software built from modified source code. The license may require derived works to carry a different name or version number from the original software.

> ***Rationale:*** *Encouraging lots of improvement is a good thing, but users have a right to know who is responsible for the software they are using. Authors and maintainers have reciprocal right to know what they're being asked to support and protect their reputations.*
>
> *Accordingly, an open-source license **must** guarantee that source be readily available, but **may** require that it be distributed as pristine base sources plus patches. In this way, "unofficial" changes can be made available but readily distinguished from the base source.*

5. No Discrimination Against Persons or Groups

The license must not discriminate against any person or group of persons.

Rationale: *In order to get the maximum benefit from the process, the maximum diversity of persons and groups should be equally eligible to contribute to open sources. Therefore we forbid any open-source license from locking anybody out of the process. Some countries, including the United States, have export restrictions for certain types of software. An OSD-conformant license may warn licensees of applicable restrictions and remind them that they are obliged to obey the law; however, it may not incorporate such restrictions itself.*

6. No Discrimination Against Fields of Endeavor

The license must not restrict anyone from making use of the program in a specific field of endeavor. For example, it may not restrict the program from being used in a business, or from being used for genetic research.

Rationale: *The major intention of this clause is to prohibit license traps that prevent open source from being used commercially. We want commercial users to join our community, not feel excluded from it.*

7. Distribution of License

The rights attached to the program must apply to all to whom the program is redistributed without the need for execution of an additional license by those parties.

Rationale: *This clause is intended to forbid closing up software by indirect means such as requiring a non-disclosure agreement.*

8. License Must Not Be Specific to a Product

The rights attached to the program must not depend on the program's being part of a particular software distribution. If the program is extracted from that distribution and used or distributed within the terms of the program's license, all parties to whom the program is redistributed should have the same rights as those that are granted in conjunction with the original software distribution.

Rationale: *This clause forecloses yet another class of license traps.*

9. License Must Not Restrict Other Software

The license must not place restrictions on other software that is distributed along with the licensed software. For example, the license must not insist that all other programs distributed on the same medium must be open-source software.

Rationale: *Distributors of open-source software have the right to make their own choices about their own software. Yes, the GPL is conformant with this requirement. Software linked with GPLed libraries only inherits the GPL if it forms a single work, not any software with which they are merely distributed.*

10. License Must Be Technology-Neutral

No provision of the license may be predicated on any individual technology or style of interface.

Rationale: *This provision is aimed specifically aimed at licenses which require an explicit gesture of assent in order to establish a contract between licensor and licensee. Provisions mandating so-called "click-wrap" may conflict with important methods of software distribution such as FTP download, CD-ROM anthologies, and web mirroring; such provisions may also hinder code re-use. Conformant licenses must allow for the possibility that (a) redistribution of the software will take place over non-Web channels that do not support click-wrapping of the download, and that (b) the covered code (or re-used portions of covered code) may run in a non-GUI environment that cannot support popup dialogues.*

Ελεύθεροι Τεχνίτες της Ψηφιακής Εποχής, ενωθείτε !

Χτίζοντας το Μέλλον

1. Είμαστε οι Ελεύθεροι Τεχνίτες της Ψηφιακής Εποχής. Απολαμβάνουμε την Προμηθεϊκή και καινοτόμο δύναμη της δουλειάς μας και της φαντασίας μας που δίνουν σχήμα στον εικονικό κόσμο. Γράφοντας κώδικα και «σπάζοντας» προγράμματα, σχεδιάζοντας δικτυακούς τόπους, πολυμεσικές εφαρμογές, video-art, αναμειγνύοντας χρώματα, ιδέες, ήχους και κείμενα, «παντρεύοντας» άλλες τέχνες με την δική μας, χτίζουμε το μέλλον της κοινωνίας μέσα από τις προσπάθειες και την ευρηματικότητά μας.

2. Δεν είμαστε παθητικά θύματα και τα άβουλα αντικείμενα των ανεξέλεγκτων δυνάμεων αγοράς και των τεχνολογικών αλλαγών. Χωρίς την καθημερινή μας εργασία δεν θα υπήρχαν ούτε αγαθά, ούτε υπηρεσίες για το σύγχρονο εμπόριο. Χωρίς την καινοτόμο παρουσία μας οι Τεχνολογίες της Πληροφορικής δεν θα ήσαν παρά αδρανή μέταλλα, πλαστικό και πυρίτιο. Τίποτα δεν θα συνέβαινε στον Κυβερνοχώρο χωρίς την δική μας δημιουργική δουλειά. Είμαστε οι ρυθμιστές της Ιστορίας.

3. Η γέννηση του Δικτύου ΔΕΝ σημαίνει, για μας, τον τελικό θρίαμβο της οικονομικής αλλοτρίωσης ούτε και την αντικατάσταση του Ανθρώπου από τις μηχανές. Αντίθετα, η Επανάσταση της Πληροφορίας είναι το τελευταίο στάδιο στην απελευθερωτική διαδικασία του Μοντερνισμού. Η Ιστορία δεν είναι τίποτα άλλο παρά η ίδια η εξέλιξη της ελευθερίας του ατόμου.

4. Θα διαμορφώσουμε και θα χρησιμοποιήσουμε της Νέες Τεχνολογίες με βάση τα δικά μας συμφέροντα. Παρά το ότι αρχικά αναπτύχθηκε για να ενισχύσει την ιεραρχική εξουσία, η πραγματική δύναμη του Δικτύου και της πληροφορικής θα φανεί μέσα από την δική μας αυτόνομη και δημιουργική δουλειά. Εμείς θα μεταλλάξουμε τις μηχανές από εργαλεία κυριαρχίας σε τεχνολογίες απελευθέρωσης.

5. Θα συμβάλουμε στην διαδικασία της δημοκρατικής χειραφέτησης. Ως Ψηφιακοί Ελεύθεροι Τεχνίτες, θα ενωθούμε για να προωθήσουμε την ανάπτυξη του οικονομικού μας ρόλου. Ως Πολίτες θα παρεμβαίνουμε συμμετέχοντας στην δημοκρατική διαδικασία. Ως Ευρωπαίοι θα βοηθήσουμε στο άνοιγμα των κρατικών και εθνικιστικών συνόρων μέσα και έξω από την ήπειρό μας. Θα αντιταχθούμε όμως με κάθε μέσο στην ισοπεδωτική Παγκοσμιοποίηση έτσι όπως την προωθεί ο καπιταλισμός και οι κατεστημένες δυνάμεις της εξουσίας.

Η σημερινή κατάσταση

6. Η ελευθερία σήμερα έχει καταντήσει να είναι απλώς το δικαίωμα επιλογής ανάμεσα σε καταναλωτικά προϊόντα, παρά η δυνατότητα να ορίζουμε την ίδια μας την ζωή. Τα τελευταία διακόσια χρόνια το σύστημα παραγωγής έχει καταφέρει να αυξήσει τον υλικό πλούτο σε βάρος της ουσιαστικής συμμετοχής στα μέσα παραγωγής. Ακόμη και οι πιο φτωχοί άνθρωποι της ευρωπαϊκής κοινωνίας σήμερα ζουν καλύτερα απ' ότι οι βασιλιάδες και οι αριστοκράτες κάποτε. Όμως οι «απολαύσεις» του καταναλωτισμού πληρώνονται ακριβά με την εντατικοποίηση και τον μόχθο της –συχνά βαρετής και χωρίς ουσία- εργασίας.

7. Μετά το 1968 η επιθυμία για μεγαλύτερες αμοιβές συνοδεύτηκε από την απαίτηση για περισσότερη εργασιακή αυτονομία. Οι νέο-φιλελεύθεροι προσπάθησαν στην Ευρωπαϊκή Ένωση και αλλού να οικειοποιηθούν αυτά τα αιτήματα και να ενσωματώσουν κάποιες από αυτές τις ιδέες στις πολιτικές τους για την «ελεύθερη αγορά» και τις ιδιωτικοποιήσεις. Από την άλλη πλευρά του Ατλαντικού, η Καλιφορνέζικη ιδεολογία μας υπόσχεται πως αν είμαστε αρκετά ταλαντούχοι εργαζόμενοι στα Νέα Μέσα και την Πληροφορική αργά ή γρήγορα θα γίνουμε διάσημοι και βαθύπλουτοι επιχειρηματίες. Στην πραγματικότητα θέλουν να μας στρατολογήσουν και να μας εντάξουν σε μια «εικονική κάστα» η οποία θα εξουσιάζει και θα ελέγχει τις βιομηχανίες των Νέων Μέσων και της Πληροφορικής.

8. Φυσικά αυτές οι νέο-φιλελεύθερες συνταγές δεν μπορούν να προσφέρουν καμιά πραγματική λύση. Οι πολιτικές της «ελεύθερης αγοράς» δεν εξαγριώνουν απλώς τις κοινωνίες μας, δεν αγνοούν απλώς την καταστροφή του περιβάλλοντος. Πάνω από όλα δεν καταφέρνουν να αποτρέψουν την αλλοτρίωση των εργαζομένων. Κάτω από την νέο-φιλελεύθερη εξουσία οι εργαζόμενοι έχουν την «ελευθερία» να επιλέγουν αφεντικά αλλά όχι και τρόπο δουλειάς. Η δυνατότητα έκφρασης και παρέμβασης μέσα από τις ίδιες μας τις δημιουργίες είναι εντελώς αποκλεισμένη.

9. Για όσους από εμάς θέλουν πραγματικά να είναι δημιουργικοί στα Νέα Μέσα και στην Πληροφορική, η μόνη λύση είναι να γίνουμε Ψηφιακοί Ελεύθεροι Τεχνίτες. Η μεγάλη εξάπλωση του προσωπικού υπολογιστή και η διείσδυση του Δικτύου δεν είναι παρά η έκφραση της επιθυμίας του ανθρώπου για αυτόνομη εργασία και αυτοαπασχόληση. Δραπετεύοντας από την μισθωτή σκλαβιά, τα γραφεία και τις αλυσίδες μαζικής παραγωγής ανακαλύπτουμε εκ νέου την ατομική ανεξαρτησία και την χαρά των βιοτεχνών της πρώτης βιομηχανικής περιόδου. Για αυτό χαιρόμαστε για το προνόμιο του να είμαστε Ψηφιακοί Ελεύθεροι Τεχνίτες.

10. Δημιουργούμε ψηφιακά έργα για να αμειφθούμε αλλά και γιατί απολαμβάνουμε την δουλειά μας. Εργαζόμαστε τόσο μέσα στο πλαίσιο της παλιάς οικονομίας, της προσφοράς και της ζήτησης όσο και στην Νέα Οικονομία της ελεύθερης προσφοράς που γεννιέται μέσα από το Δίκτυο. Όταν αναλαμβάνουμε μια νέα παραγγελία είμαστε χαρούμενοι να ζητάμε και παίρνουμε όσα μας χρειάζονται για τις ανάγκες και τις μικρές μας πολυτέλειες προσφέροντας την εργασία μας ως Ψηφιακοί Ελεύθεροι Τεχνίτες. Το ίδιο όμως χαιρόμαστε όταν μπορούμε να δημιουργούμε και να προσφέρουμε χωρίς κέρδος στους εαυτούς μας και στην κοινωνία. Είτε δουλεύουμε για χρήματα, είτε από ευχαρίστηση, είμαστε υπερήφανοι για την τέχνη και τις ικανότητές μας. Αντλούμε ικανοποίηση όταν μπορούμε να συμβάλουμε στον πολιτισμό και τις τεχνολογίες. Είμαστε οι πρωτοπόροι του Μοντερνισμού.

11. Η επάνοδος της τάξης των Ελεύθερων Τεχνιτών δεν σημαίνει ότι θα γυρίσουμε στην εποχή των απλών τεχνολογιών και της φτώχειας. Οι ικανοί εργαζόμενοι είναι πραγματικά αυτοί που μπορούν να εξασφαλίσουν την ανεξαρτησία τους από την μισθωτή σκλαβιά μέσα ακριβώς από τις προηγμένες τεχνολογικά κοινωνίες. Οι νέοι Ελευθεροτεχνίτες είναι περισσότερο μορφωμένοι και μπορούν να κερδίζουν περισσότερα χωρίς να τους κλέβουν την υπεραξία. Στα πρώτα στάδια του μοντερνισμού οι βιομηχανικοί εργάτες συμβόλιζαν τις ελπίδες της εκβιομηχάνισης. Σήμερα οι Ψηφιακοί Ελεύθεροι Τεχνίτες εκφράζουμε την απελευθερωτική δυναμική της Εποχής της Πληροφορίας. Είμαστε η υπόσχεση της Ιστορίας.

12. Εκτιμούμε την ατομικότητα των παλαιών Ελευθεροτεχνιτών ενώ ταυτόχρονα μαθαίνουμε από την ομαδικότητα και την κοινωνική τους δράση. Δεν ανήκουμε στην μεσαία εγωπαθή τάξη. Πιστεύουμε στην συλλογική

δουλειά, τα συνδικάτα και τις ενώσεις των Ελεύθερων Τεχνιτών και των άλλων εργαζομένων. Για τους περισσότερους ανθρώπους το να είναι ελεύθεροι επαγγελματίες σημαίνει αποδοχή μια μόνιμης ανασφάλειας και στην ουσία παραίτηση από κάθε κοινωνική ασφάλεια. Εμείς θα ξεπεράσουμε αυτά τα προβλήματα μέσα από την συλλογική μας δράση. Ως Ψηφιακοί Ελεύθεροι Τεχνίτες πρέπει να ενωθούμε για να προωθήσουμε τα κοινά μας συμφέροντα.

13. Πιστεύουμε ότι οι Ψηφιακοί Εργάτες αυτής της ηπείρου θα πρέπει να ιδρύσουν την δική τους επαγγελματική οργάνωση. Όπως στα πρώτα χρόνια του μοντερνισμού όταν οι Ελευθεροτεχνίτες κατοχύρωναν την ανεξαρτησία τους μέσα από τα συνδικάτα τους. Δηλώνουμε ότι αυτή τη συλλογική απόφαση θα την εκφράζει το Δίκτυο Ψηφιακών Ελευθεροτεχνιτών της Ευρώπης (European Digital Artisans Network (EDAN)).

Οι Στόχοι του Δικτύου

14. Καλούμε όλους όσους εργάζονται στα Νέα Μέσα, στα Πολυμέσα, στην Πληροφορική και σε όλα τα συναφή επαγγέλματα να οργανωθούν στο EDAN. Καλούμε όλους τους Ελεύθερους Τεχνίτες των Ψηφιακών Τεχνών να ιδρύσουν αντίστοιχες οργανώσεις του Δικτύου σε όλα τα κράτη – μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στις χώρες υπό καθεστώς σύνδεσης με αυτήν. Ιδρύοντας το EDAN, δημιουργούμε παράλληλα τα μέσα που θα συνδέσουν μεταξύ τους όλους τους Ευρωπαίους Τεχνίτες καθώς και αυτούς από τον υπόλοιπο κόσμο. Θα παλέψουμε για την συνεργασία στην δουλειά και στον αγώνα μαζί με όλους τους συντρόφους μας από όλες τις χώρες του κόσμου.

15. Πιστεύουμε ότι ο κύριος στόχος του EDAN είναι η διαφύλαξη του δικαιώματός μας να ασκούμε την τέχνη μας. Μέσα από την κοινή μας δράση θα προστατευθούμε από εκείνους που προσπαθούν να εκμεταλλευτούν την δουλειά μας και να μας επιβληθούν για το συμφέρον τους. Δημιουργώντας μια ισχυρή Ένωση θα μπορέσουμε να υπερασπίσουμε την ανεξαρτησία μας στην επαγγελματική μας ζωή.

16. Το EDAN είναι περήφανο για την δημιουργική δράση όλων των Ευρωπαίων Τεχνιτών. Το δίκτυο θα λειτουργεί πάντοτε ως η συλλογική μνήμη όλων εκείνων που έχουν καταφέρει και θα καταφέρουν στο μέλλον οι Ευρωπαίοι Τεχνίτες. Θα προβάλει με κάθε τρόπο τα έργα τους και την δραστηριότητά τους μέσα στην αγορά και στην κοινωνία.

17. Το δίκτυό μας θα αποτελέσει τον τόπο συνάντησης όλων των Τεχνιτών της Ευρώπης. Το EDAN θα οργανώνει φεστιβάλ, συζητήσεις και συνέδρια οπου θα μπορούμε να σχεδιάζουμε τη δράση μας, να συζητάμε τις θέσεις μας και να γιορτάζουμε τις επιτυχίες μας. Πιστεύουμε ότι οι άνθρωποι της Ψηφιακής Τέχνης θα πρέπει να εκφράζουν την συλλογική τους ταυτότητα με κάθε τρόπο τόσο σε προσωπικό όσο και σε δημόσιο επίπεδο.

18. Το EDAN θα συγκεντρώνει λεπτομερή στοιχεία και γνώσεις από την αγορά σε όλες τις περιοχές της Ευρώπης. Θα συγκεντρώνουμε λεπτομερή στοιχεία για τις πρακτικές που ακολουθούνται σε συμφωνίες και συμβόλαια, σε θέματα πνευματικών δικαιωμάτων και οτιδήποτε έχει να κάνει με τις επαγγελματικές πρακτικές του χώρου μας και θα τα προσφέρουμε στους υπόλοιπους συναδέλφους μας. Επίσης το δίκτυο θα αποτελεί πηγή επαφών και πληροφοριών για όσους από εμάς αναζητούν εργασία σε διαφορετικές περιοχές της Ευρώπης.

19. Πιστεύουμε πως ότι δεν μπορούμε να καταφέρουμε ο καθένας μόνος του, μπορούμε να το παλέψουμε μέσα από δημοκρατικές οργανώσεις και διαδικασίες. Το δίκτυο θα παρεμβαίνει ζητώντας αλλαγές στους ευρωπαϊκούς θεσμούς και στις νομοθεσίες που έχουν να κάνουν με την ζωή και το έργο μας. Ως ενεργοί πολίτες θα υποστηρίζουμε κάθε δίκαιο κοινωνικό αγώνα.

20. Το EDAN θα ξεκινήσει μια εκστρατεία με την οποία θα ζητάει από τις Ευρωπαϊκές κυβερνήσεις να ενισχύσουν με κάθε τρόπο την θεωρητική και πρακτική εκπαίδευση των νέων σε όλες τις μορφές των Ψηφιακών Τεχνών, στα σχολεία και στα Πανεπιστήμια. Το δίκτυο θα αναπτύξεις δεσμούς ανάμεσα στις σχολές και στα ιδρύματα που διδάσκουν τις Νέες Τέχνες και Τεχνολογίες σε όλα τα μέρη της Ευρώπης. Το EDAN επίσης πιστεύει ότι θα πρέπει να υπάρξουν κρατικές και κοινοτικές επιδοτήσεις για την ακόμη μεγαλύτερη ανάπτυξη του τομέα και της Τέχνης μας.

21. Το EDAN προτείνει και με κάθε τρόπο θα πιέζει την Ευρωπαϊκή Ένωση για την δημιουργία ενός Προγράμματος δημιουργίας ενός πανευρωπαϊκού δικτύου οπτικών ινών με το οποίο θα συνδέονται όλα τα νοικοκυριά και οι επιχειρήσεις. Πιστεύουμε ότι θα πρέπει να υπάρξει μια παγκόσμια υπηρεσία με την οποία όλοι οι άνθρωποι θα μπορούν να έχουν φθηνή πρόσβαση στο Internet. Καμιά κοινωνία δεν μπορεί να λέει ότι λειτουργεί δημοκρατικά εάν δεν εξασφαλίζει σε ΟΛΑ τα μέλη της την δυνατότητα να επικοινωνούν ελεύθερα στο διαδίκτυο.

22. Θα αγωνιστούμε για την δημιουργία μιας παγκόσμιας ηλεκτρονικής βιβλιοθήκης όπου ο καθένας θα μπορεί να αναζητεί και να βρίσκει δωρεάν εκπαιδευτικό και πολιτιστικό περιεχόμενο. Θα πρέπει να γίνουν μεγάλες οικονομικές επενδύσεις στις ψηφιακές μεθόδους που θα παρέχουν σε όλους τους πολίτες ισόβια εκπαίδευση για να μπορέσουμε να δημιουργήσουμε τις νέες κοινωνίες της πληροφορίας. Το Διαδίκτυο θα πρέπει να γίνει η Εγκυκλοπαίδεια όλης της ανθρώπινης Γνώσης: το θεμέλιο του Νέου Διαφωτισμού.

23. Πιστεύουμε στην ενίσχυση του μοντέλου μιας οικονομίας υψηλής τεχνολογίας που θα στηρίζεται στην ανταλλαγή αγαθών και υπηρεσιών. Όπως έχει αποδειχθεί από την ιστορία του Διαδικτύου, κυβερνοκουλτούρα αποτελεί πλέον έναν από τους σημαντικότερους παράγοντες κοινωνικής αλλαγής. Χωρίς τους hackers, το «πειρατικό» και ελεύθερο λογισμικό, χωρίς τα συστήματα ανοιχτής αρχιτεκτονικής, η καπιταλιστική κοινωνία θα είχε καταφέρει να εμποδίσει την εξάπλωση του Διαδικτύου και θα κυριαρχούσε επάνω του. Το EDAN υποστηρίζει την ελεύθερη πρόσβαση ως τον μοναδικό τρόπο για να μάθουν οι άνθρωποι τα Νέα Μέσα και τους υπολογιστές. Κάνουμε γνωστή την κουλτούρα μας σε όλο τον κόσμο χωρίς εξαιρέσεις και αποκλεισμούς και οικοδομούμε όλοι μαζί την νέα ψηφιακή κοινωνία.

24. Είμαστε οι Ελεύθεροι Ψηφιακοί Τεχνίτες. Οι νέα κοινωνική επαναστατική τάξη. Οικοδομούμε το μέλλον των Κοινωνιών της Πληροφορίας. Ενωνόμαστε σε ένα κοινό όραμα για να προωθήσουμε τα συμφέροντα και τις απαιτήσεις μας, για τα συμφέροντα όλων των εργαζομένων, όλων των πολιτών. Οργανώνουμε την Ευρωπαϊκή Συνομοσπονδία Ελεύθερων Τεχνιτών των Ψηφιακών Τεχνών. Την Νέα Διεθνή. Εμπρός !

Ελεύθεροι Τεχνίτες της Ψηφιακής Εποχής, ενωθείτε !

Open IT now

http://openitnow.blogspot.com/

Software Patents in Europe (www.fsfeurope.org)

Timetable

- June 1st and 2nd: conferences
- June 21st: JURI refines amendments
- July 5th and 6th: The MEPs discuss and vote on the amendments

Why software patents are bad

The Free Software Foundation Europe is actively working against the introduction of software patents in Europe. Claims to innovation and competition made by software patent advocates lack any scientific or empirical backing. In reality, software patents

- establish **monopolies on abstract ideas**.
- **prevent innovation** by allowing grants without implementation (Source Code) and thereby preventing such research.
- **prevent competitive markets** by giving large players absolute control over the marketspace.
- **prevent disclosure** of ideas, the original motivation for the introduction of patents.
- **reduce European competitiveness**.
- **prevent interoperability**, increasing your dependance on a single vendor.
- transversally spread their **negative effects in all areas of economy**.

Please note that Patents on software should not be confused with Copyright on software. While Copyright is granted on the implementation, the actual program, Patents are granted on ideas that could be implemented in software. So when thinking of Patents, think of "symphony for a certain set of instruments" and not "Beethoven's 2nd."

What are patents?

The idea of patents goes back to the medieval monarchs who conferred rights and privileges in the form of open letters (latin "litterae patentes") bearing their royal seal. Such patents on procedures to make glass, for instance, were commonly granted on the basis that this skill be taught to others.

Later, democratic governments took the place of monarchs, but the basic idea remained the same: a limited monopoly was granted for a certain invention or process in exchanged for making that invention or process public. That way others could learn from it and further develop new inventions and processes.

The underlying principle of patents and their justification is that they are monopolies which are granted by society for the sake of benefitting society.

What are software patents?

Software itself is implemented logic. Consequently, software patents are monopolies granted on implemented logic. It is important to understand that such monopolies are not on the implementation itself, which is covered by Copyright, but on the underlying logic of the implementation.

Therefore, a software patent manifests a monopoly on specific calculation methods, which makes mathematical laws, logical rules and business processes property of companies, effectively disappropriating society of its grown knowledge.

The effects of this can be dramatic. Not only does every program literally embed thousands of ideas that could be subject to software patents: While patents in other fields normally don't reach far outside the field they were granted in, software patents affect all areas and applications of software equally.

Since software itself is increasingly becoming a determining factor, software patents have an incredible reach and more or less cover all areas of economy and society.

Software patents are affecting the Electricity Industry as much as they affect Insurance Companies. They harm IT companies like IBM and research institutes like Fraunhofer. They are even bad for health.

For good reason did the European Patent Convention (published 1973) explicitly state that the field of programs for computers, i.e. software, is excluded from patentability.

Software patents are harmful to innovation, economy and society, so they lack justification.

Why would anyone want them?

Software patents were seen as a convenient tool by large companies in the United States to defend themselves against competition:

"If people had understood how patents would be granted when most of today's ideas were invented and had taken out patents, the industry would be at a complete stand-still today. [...] A future start-up with no patents of its own will be forced to pay whatever price the giants choose to impose. That price might be high: Established companies have an interest in excluding future competitors."

William H. Gates
Internal Microsoft Memo (1991)
[Fred Warshofsky, The Patent Wars (1994)]

It should be understood that while the price of software patents is paid by all companies, big and small, the big ones can afford paying the price a little longer as they have deeper pockets. Also, they believe that it is worth the price to rid themselves of competition.

Paying the price for the system, they obviously want their return on investment, which is why it is in particular the Business Software Alliance (BSA), a lobbying organisation for huge U.S. companies without European involvement, that has been pushing strongly for the adoption of software patents in Europe.

Europe as a region is still gaining on the U.S. in terms of IT industry as it is free from the burden of software patents that the United States imposed on themselves.

The small and medium software companies have made Europe a central player in innovation, while in the U.S., innovative software development is limited to a few monopolists.

The European Patent Office (EPO)

Another group that benefits from software patents are patent lawyers, because patent lawyers are needed to apply for a patent, to grant a patent and to contest a patent in court. From their perspective, software patents offer an area of almost unlimited patentability without the need for development or research.

One of the places where patent lawyers are found is of course the European Patent Office (EPO), which has prepared the ground for the introduction of software patents by granting roughly 30,000 software patents -- acting clearly outside its mandate and disregarding the European Patent Convention from 1973.

Since patent lawyers are also found in many ministries across Europe and not wanting to step on the toes of the EPO, several European politicians are now trying to legitimize these patents by declaring these to be "computer implemented inventions."

That is why the directive in question is called the directive on "patentability of computer implemented inventions."

Current Status

The European Commission's original proposal for the directive was heavily criticised for allowing unlimited patenting of software, calcuation rules and business processes, while making the claim of not doing so.

September 24, 2003: The European Parliament, the only body in the European Union that is elected directly by its citizens, had to decide on the commission's proposal. Giving the needs of European citizens and industry preference, the Parliament passed the directive after limiting the scope of patentability to exclude pure, abstract software without a technical context.
This decision was regarded a victory for democracy and a step towards a more transparent and participatory European Union by many.

May 18, 2004: The council of the European Union, a body representing the Ministers of its member states, rejected the parliament's version. Instead it agreed upon a new proposal of the commission that was in effect identical to the original proposal, in some respects even worse. Formal adoption of that proposal was delayed, however.

December 21, 2004: The directive was put on the agenda of the EU Council on Agriculture and Fishery to be approved as a so-called "A-item" without further discussion.
Paying an unexpected visit, Poland's Vice Minister of Science, Wodzimierz Marcinski, vetoed this item at the beginning of the meeting, so it was taken off the agenda. Poland received much well-deserved applause for this act in defense of democracy and prevented serious harm to European economy.

March 7th, 2005: Was a black day for European democracy, citizens and economy. With remarkable disregard for democracy, the EU Presidency forced the software patent directive on the agenda as an A-item. This was done against the explicit will of several countries present at the meeting and ignoring the European Parliament as well as several national parliaments. The officially stated reason were "formal procedural rules."

The directive will now go back to the European Parliament, which again has the chance to reintroduce the changes it made in the first reading which had been removed from the May 18, 2004 version of the directive. This time it will need an absolute majority, though.

The parliament now has the chance to hold the European Commission to its will and demonstrate that it indeed is not a pure shadow parliament to legitimize the decisions that are made elsewhere.

FSFE asks to help strengthen the back of the parliament, which will need all possible support to stand tall on this issue.

And as always, it is important that people and companies keep voicing their dissent with the plans for software patentability and support the initiatives to make this dissent visible -- such as the campaigns by FSFEs associate organisation, the FFII.